

CSONGRÁDI UJSÁG

Előfizetési árak:
Egész évre 4 korona, fél évre 2 korona, negyed évre 1 korona.
Egyes szám ára 8 filler.
Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő
SZABADOS JÓZSEF

Szerkesztőség:
Szentháromság-tér 2. szám.
Kiadóhivatal:
Bozó és Justin könyvnyomdája Szentháromság-tér 2. szám.

VIII. évfolyam.

Csongrád, 1910. január 9.

2. szám.

A polgári fiúiskola elhelyezése.

Holnap tartja a képviselő testület január havi rendes közgyűlését, melynek kétségkívül egyik legfontosabb tárgya lesz a polgári fiúiskola elhelyezésének kérdése, illetve ezen kérdésnek helyes módon való megoldása.

Mikor ugyanis az állam iskoláinkat átvette, községünk kikötötte az államosítási szerződésben, hogy az állam saját költségén polgári fiúiskolánkat hat osztályúvá fejleszti és befogadására megfelelő helyiséget emeltet. Hosszas halogatás után a minisztérium végre-valahára beváltani készül ezen szerződéses ígértét: de viszont községünkől kíván alkalmas telket az emelendő új tanintézet számára.

A község e célra a nagyiskola tözsomzedságában a Kókai István-féle ház telkét ajánlotta fel: de a közoktatásügyi minisztérium megbízott közegei azt sem elegendőnek, sem megfelelőnek nem találják a tervben lévő, emeletes iskola-épület befogadására. A minisztérium közegei ezen iskola elhelyezésére a Szivák-teret óhajtanák megnyerni.

De viszont községünkre sem kívánatos, hogy a rendelkezésre álló közterek derűre, borúra beépíttessenek, mert nem lehet tudni, hogy a jövő mit hoz magával? Meg a késő utódokról is kötelesség gondoskodni, tehát ameddig csak lehet, fön kell tartani a köztereket.

Közben azon eszme is fölmerült, hogy a polgári iskola helyébe főgimnáziumot kellene kérni a kormánytól, mely bizonyára jobban kielégítené városunk közoktatási igényeit, mint a polgári iskola. Mire annál nagyobb joggal tarthat igényt városunk közönsége, mert népes vármegyénk községeiben egyedül Szentesen van ilyen mű intézet, amennyiben Szeged és Vásárhely önálló törvényhatóságok lévén, nem tartoznak a megye köteleibe.

Ámde ezen terv kivételének a mostani zavaros viszonyok nem igen látszanak kedvezni. Aztán pedig oly nagy igényeket hangoztatnak e tekintetben a minisztériumnál, amelyeket sem most nincs, sem jövőben nem lesz módja és alkalma városunknak teljesíteni, hogy tudniillik legalább három kataszteri hold területű belsőségen, a minisztérium által nyújtandó tervek szerint legkevesebb hatszáz-ezer korona költséggel emeltessen megfelelő helyiséget ezen főgimnázium befogadására.

De viszont ezen eszme kivételétől sem szabad gyávan lemondani, hanem keresni kell a módokat, hogy ha most nem is, de legalább idővel meg lehessen valósítani ezen főgimnáziumot. Így merült föl aztán azon eszme, mely holnap kerül a közgyűlés eldöntése elé, hogy tudniillik

a polgári fiúiskola céljaira engedje át a község a központi nagyiskolát, ha hajlandó lesz a minisztérium az új polgári fiúiskola építésére előirányzott négyyszáz-ezer koronát a központi nagyiskolának polgári iskolává leendő átalakítására és új elemi népiskolák építésére átengedni.

Mindenesetre ez volna a polgári fiúiskola kérdésének a leghelyesebb megoldása, mert ezáltal nemcsak a polgári fiúiskola, hanem az elemi népoktatás ügye is rendezve lenne jó hosszú időre. Csak-hogy kétséges, kivihető-e ez a mai bizonytalan állapotok között?

Az bizonyos, hogy a közoktatásügyi minisztérium a jelen évi költségvetésében előirányozta ezen csongrádi polgári fiúiskola fölépítésére szükséges összeget. Csak-hogy ezen költségvetést még nem szavazta meg az országgyűlés a kormány számára és nincs is hozzá nagy remény, hogy hamarosan megszavazza.

De ha meg is lenne a szükséges költség az építkezésre, még mindig kérdés marad, hogy ezen ideiglenes, átmeneti kormány belebocsátkozik-e ily tervezet keresztülvitelébe? vagy mereven ragaszkodik azon eredeti tervhez, hogy új lakot épített a polgári fiúiskola részére?

A holnapi közgyűlésnek tehát minden részleteiben alaposan meg kell ezen megoldás lehetőségét fontolni. Véleményünk szerint azonban föltétlenül mellőzni kell a Szivák-tér beépítését nemcsak azért, mert e tér környékén levő magánházak sokat veszítenének értékükből a beépítés által: hanem különösen azért: mert ez a terület piacérnek szükséges.

Ha már éppen arról lenne szó, hogy külön területet kell a polgári fiúiskola céljaira átengedni, akkor inkább a járás-bíróság előtti térből szakítson el a közgyűlés, végső esetben, megfelelő területet, mintsem hogy a Szivák-teret átengedje. Leghelyesebb azonban az lesz, ha sem egyik, sem másik teret nem foglalja el a polgári iskolával: hanem a polgári fiúiskola vonuljon be a központi nagyiskola helyiségeibe. Az elemi népiskolákat pedig szét kell osztani a város alkalmas pontjaira.

Mindazonáltal hangoztatnunk kell, hogy ameddig főgimnáziumunk nincs, minden tőlünk telhető eszközzel fön kell tartani a polgári fiúiskolát, mert gimnázium nem léteben városunk művelődésének erre szüksége van föltétlenül.

— **A holnapi közgyűlés.** A holnapi közgyűlésnek a polgári fiúiskola elhelyezésén kívül egyéb érdekes tárgyai vannak, melyek szinte fontossággal bírnak községünk jövőjére nézve. Ezek egyike Solya Gyulának azon indítványa, hogy a község állami segínyt kérjen a hivatalnokai által teljesített állami szolgálatok jutalmazására. Az eszme mindenesetre érdekes, de ki-

vitele iránt nem nagy reménységet táplálhatunk mert az állam csak a rendezett tanácsú városok részére irányzott elő állami segítséget és azt a legutóbb tartott megyei gyűlésen is hangoztatta dr. Nagy Sándor vármegyei főjegyző, hogy már csak az állami segély elnyerése szempontjából is kívánatos volna, hogy Csongrád a nagyközségi szervezetről a rendezett tanácsra térjen át. — A másik érdekes tárgy ugyancsak Solya Gyulának azon indítványa, hogy Felgyő pusztának visszacsatolása iránt tegye meg a közgyűlés a szükséges lépéseket. E tárgy két szempontból érdekes. És pedig először azért, mert Szentés város határának kiigazítása, illetve Kiskirályság, Nagykirályság, Bökénypuszta és Terchalom stb. visszacsatolása által a vármegye erre példát szolgáltatott. Tehát több mint valószínű, hogy városunk kérvénye folytán Felgyő pusztával is hasonló szellemben fog rendelkezni. Másodszor pedig azért, mert Csanytelek község is megtette az iránt a szükséges lépéseket, hogy Felgyőnek a községi terhek viselésébe való bevonása által pótdójtát az eddigi 80% ról 40%-ra szállítsa le. A mi nem is volna épen rossz, ha ez oly terület segítségével volna keresztül vihető, mely eredetileg Csongrádhoz tartozott és fekvésénél fogva, a fenforgó jogállapotok szerint, ma is oda kellene tartoznia.

Rendezett tanácsú városok és községek.

Az 1909-ik évi állami költségvetésben, a törvényhozás, két millió koronát állapított meg a városok javadalmazása címén. Szentés városa kapott ezen segélyből 25.000 koronát.

Csongrád pedig mint nagyközség nem kapott és nem kap semmit.

Jóllehet, a községi közigazgatásnak költségei Csongrádon oly tekintélyes összegre rugnak, hogy azok ma már igen sok rendezett tanácsú városnak közigazgatási költségeit jóval túlhaladják.

Csongrád fejlődése az utóbbi években oly nagy arányokban haladt előre úgy lakosainak számát, mint a község terjedtségét tekintve, ezenkívül kulturális intézményekben is olyannyira előrehaladt, hogy ma már úgyszólván községek parancsolja, miszerint közigazgatási szervezetében is a megfelelő magasabb helyre emelkedjék és belépjen a rendezett tanácsú városok sorába.

Az utóbbi években fel is merült már ez eszme a polgárság körében, a helyi sajtó is magáévá tette azt és talán meg is valósult volna, ha fel nem merült volna egyesek körében az aggodalom, hogy majd akkor még nagyobb lesz a községi adminisztrációnak költsége, továbbá, ha vajjon a vezető állásokra akadnak-e helyben megfelelő képzettségű és hivatottságú pályázók?

Ma azonban már a városok szervezésére vonatkozólag megalkotott törvény-

javaslat mindezen, a multban felmerült aggodalmakat teljesen eloszlatja.

Mert míg egyfelől abban biztosítva van, hogy jövőben az állam összesen 8.000.000 koronával szándékozik a városokat segíteni a közigazgatási költségeik viselése körül, tehát mult évre kiosztott segélynek négyszeresével, másfelől a törvényjavaslat kimondja azt is, hogy a vezető állásokra más városokban lakó egyének is szabadon pályázhatnak.

Csongrádnak saját jól felfogott érdekében mindenáron be kell lépnie tehát a rendezett tanácsú városoknak sorába.

Ezt kívánja szellemi és anyagi előhaladásának közérdeke, ezt kívánja financiai érdeke. Mert tekintélye, előhaladása csak akkor lesz biztosítva, ha a 26.000 lakosságú község rendezett tanácsú várossá lesz és mert a községi közigazgatási költségeinek nagy terhében csak így nyerheti el azt a jelentékeny mérvű segítséget, melyet a városok az államtól nyernek és melytől mint község örökre elzárva marad.

Csongrádnak mint községnek van 4 jegyzője, segédjegyzője, orvosai, ügyésze, mérnöke és annyi segédszemélyzete, rendőrsége, tűzoltósága, hogy helyes beosztás mellett aránylag igen kevés új állást kell szerveznie a községi közigazgatási teendők ellátását illetőleg, ha városi lesz.

És míg ma, az annyi ezrekbe kerülő községi közigazgatási költségek terhében alig pár száz koronával segíti az állam, — mint rendezett tanácsnak, ha a 8 millió állami segély egészben folyósítva lesz, 40—50 ezer korona segélyhez is igénye fog lenni. Végül figyelembe vevendő, hogy közbizottságát tekintve is nyerni fog Csongrád, ha rendezett tanácsú várossá fog átalakulni, mert így biztosítva lesz, hogy mint önálló választókerület, a jövőben is meg fog maradni.

Erős városok képezik az erős államnak megingathatatlan pilléreit.

Ébredjünk tehát. Indítsuk meg mielőbb a mozgalmat és emeljük városunkat az öt megillető helyre, emeljük fel a rendezett tanácsú városoknak sorába!

Mert csak így lesz haladásunk biztosítva, így leszünk képesek a már 26.000 lakosságra emelkedett lakosság fejlődési igényeit kielégíteni és így szerezhettük meg az állam jelentékeny mérvű pénzübeli segélyét, nagyközségi közigazgatási költségei terhének könnyítése érdekében.

Fogjunk össze, haladjunk és ne zárjuk el önmagunk előtt az állami segítségnek útját.

Réti Ferenc.

A kivándorlás okai.

A munkásnépnek Amerikában jobb megélhetése van, mint nálunk. Aki tehát itthon nem tud boldogulni, nem is csodálkozhatunk azon, hogy vándorbotot vesz kezébe és rászánja magát a nagy útra.

Az a kérdés tehát, vajjon hogyan lehetne nálunk is olyan jövedelmet biztosítani a munkásnépnek, mint Amerikában. Aki ezt keresztül tudja vinni, az nemcsak a hazának tesz kimondhatatlan szolgálatot, hanem a munkásnép örök halálját is biztosította magának.

A szocialista agitátorok úgy akarják megoldani a kérdést, hogy a fizetésese-

lés érdekében folytonos sztrájkokra serkentik a munkásnépet és azt gondolják, hogy ezzel célt fognak érni. És ahelyett, hogy a nemzeti vagyont növelését, az általános jólét emelését a munka folytonosságával törekednének elérni, inkább közigazgatási károkat okoznak, melyek úgy az összességnek, mint pedig az egyes polgároknak, beleszámítva a munkásokat is, kiszámíthatatlan károkat okoznak.

Mióta a szocializmus a munkásnép jólétének előmozdítása érdekében bérharcokat folytat, a munkásnépnek több jövedelmet csikar ki, azóta a megélhetés gondja is megkétszereződött. A lakás, élelem, ruházat stb. éppen még egyszer annyiba kerül, mint ezelőtt 10—15 évvel. Mit nyert tehát a munkásnép a béremeléssel? Semmit! Mivel ugyan ma dupla bért kap a régihez képest, de duplákat a kiadásai is. Mivel a régi időben fele jövedelemből megélhetett, mint máma.

A munkásnép anyagi jólétének emelkedését, más eszközökkel kellene keresztül vinni.

Közigazgatási életünk tetemes átalakítására volna itt szükség, amelynek keresztülvitele természetesen nem a munkásnép dolga, hanem az államhatalom vezetőié. Olyan átalakításra van itten szükség, mely biztosítja nekünk az összes természeti erők teljes és tökéletes kihasználását, beleértve természetesen a földművelést, ipar és kereskedelem minden ágazatát.

Természeti kincsekkel bővelkedő gazdag ország volnánk és még sem adhatunk a munkásnépnek olyan jövedelmet, mint például Amerika. Miért nem adhat a magyar földbirtokos olyan jövedelmet munkásainak, mint pl. egy amerikai nagy gyarmatos? Azért, mert nálunk a mezőgazdák csak az őstermelésre fektetik a főszűlyt. Ennek pedig soha sincsen olyan értéke, mintha ezeket a terményeket egyúttal magunk dolgoznánk fel iparilag, tudva azt, hogy a termények igazi értékét az ipari feldolgozás adja meg.

A magyar gazda eladja buzáját, répáját, burgonyáját, amint az Isten megteremtette. Nem törődik azzal, hogy a kereskedő hová viszi azt, hol értékesíti. Neki legfőbb dolog az, hogy minél előbb pénzt lásson érte.

Az amerikai már sokkal praktikusabb, mivel ő a gabonából előbb lisztet őrül, a répából cukrot csinál, a burgonyából szeszt főz és csak azután bocsátja forgalomba. Így terményeiért többszörös árt kap, tehát többszörös a jövedelme, s így a dolgozó munkást is jobban fizetheti.

Nálunk azonban, főleg a gazdatársadalom, csak az utóbbi időben veszi észre, mióta a munkásnép itt hagyják, hogy valami szoritja a lábát. De hogy tulajdonképpen hol fáj és mi az, ami őt szoritja, még azt ma sem tudja.

Pedig tulajdonképpen nálunk az a hiba, hogy az őstermelés mellett elhanyagoljuk a mezőgazdasági iparágakat. Különösen főurainknak derogál még maig is az, hogy birtokaikon egy-egy gyárkéményt lássanak füstölögni. A kisgazdák meg nehezen akarják befogadni azokat a vívmányokat, melyeket a modern gazdálkodás tudománya megszerzett nekik.

Ezért nem fizethet a magyar gazda munkásainak annyit, mint például az

amerikai és ezért törekszik sok ember, főleg a munkásnép arra felé, ahol több jövedelmet lát, könnyebb megélhetést remél.

Felhívás előfizetésre.

1910. január hó 1-jével új előfizetést nyitottunk lapunkra.

Az előfizetési ár helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:

Egész évre 4 korona.

Fél évre 2 korona.

Negyed évre 1 korona.

Tisztelettel kérjük azon igentisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése mult hó végével lejárt, hogy azt mielőbb megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap küldése fenakadást szenvedjen.

Előfizetéseket mindennap elfogad

a Csongrádi Ujság
kiadóhivatala.

HIREK.

— **Jézus nevenapja.** A jövő vasárnap ünnepli a keresztény egyház a Jézus szent nevének ünnepét, melyet azon kiváltsággal ruház fel, hogy mindazok, kik ezen ünnepen, vagy a rákövetkező hét nap alatt töredelmesen gyónnak, áldoznak és imádkoznak a bűnösök megteréséért, a keresztény egyház fölmagasztalásáért és a keresztény fejedelmek közt való bekegyezésért, teljes búcsúban részesülnek, melyet esedezőképen a szenvedő lelkékért is föl lehet ajánlani. A Jézus nev különben magyar nyelvben Megváltót, Szabadítót, Üdvözítőt jelent. Maga az angyal jelentette az álmában szent Józsefnek, hogy a gyermek nevét Jézusnak hívja, mert ő szabadítja meg népét bűneitől. Jézus nevenapját a tél közepének szokás tekinteni és rendszeren változást idéz elő az időjárásban. A szomszéd Félegyházán pedig ezen a napon országos vásár van, mely arról nevezetes, hogy többnyire igen sáros szokott lenni. Hómezővásrá helyen pedig, a kis gyermekekre, ha az magát bemocskolja, azt szokás mondani: csunyább vagy a Jézusi vásárnál.

— **Új orgona.** Nagy templomunk orgonája végkép föl akarja mondani a szolgálatot. A mi nem csuda, mert hiszen szegény akkor is öreg jószág volt már, mikor 1785-ben a kórusra állították. Azóta is csak folytonos tákolással és reparálással lehetett föntartani. De most már odajutott, hogy a javítást sem állja. Olyan, mint az ócska ruha, melyet foltozni sem lehet, mert utána szakad a varrasnak. Az új orgona beszerzése azonban körülbelül husz ezer korona költséget igényel, mert a kórust is ki kell bővíteni, hogy kellőképp el lehessen az új orgonát helyezni. Ezt az összeget legnagyobb részt gyűjtésből kell beszerezni, mert a templom e célra elegendő pénzzel nem rendelkezik. S ehhez, ha igaz a hír, Károlyi László gróf, kegyúr is jelentékenyebb adománnyal fog járulni. Amde ez uttal a templom kifestését is tervbe kellene venni, mert különben az új orgona olyan lesz a templomban, mint az új főt az ócska kőpönyegen. Elvégre a plebániái templom városunk legszebb és legértékesebb középülete és így megérdemli, hogy mindnyájunk gondoskodásának tárgyát képezze.

— **A közgyűlés tárgyai.** A holnap délelőtt tartandó közgyűlés tárgyai közül a nevezetesebbek: 1. Jelentés a községi pénztárak feleslegének, mely pénztáratételeknél leendő elhelyezése iránt. 2. Javaslat a postahivatal által leadott érték küldemények ki által eszközözendő átvétele tárgyában. 3. Solya Gyula önálló indítványa a községi tisztviselők által végzett állami szolgálatok jutalmazására államsegély kieszközölése iránt. 4. Ugyancsak Solya Gyula jelentése Felgyőpuszta visszacsatolása tárgyában. 5. A főgimnázium létesítése tárgyában kiküldött bizottság jelentése és ezzel kapcsolatban indítvány a

központi nagy iskolának a polgári fiúiskola céljaira leendő átengedése iránt. 6. A kir. tanfelügyelő megkeresése a polgári fiúiskolában a kertgazdasági oktatás céljaira 2 hold föld átengedése iránt. 7. A mentett réti tanyai iskola tulajdonjogának bekebelezéséről szóló végzés bemutatása. 8. Szófi András és neje kérelme a mentett réti tanyai iskola vételárának 5% kamatai kiutalása iránt. 9. Hajdú Rókus kérelme a községtől vett ingatlan nevére leendő átruházása iránt. 10. Percel Mór tábornok emlékére adomány összeg megszavazása. 11. A Bpesti gyógy- és pedagógia kérelme segélyösszeg megszavazása iránt. 12. Kórház kezelési szabályrendelet. (Ezen pontra nézve ajánljuk a képviselőtestület tagjainak, hogy mielőtt a szabályrendeletet elfogadják, azt előbb egy bizottsággal tanulmányoztassák át, nehogy később kelljen azt módosítani.) 13. Szilávik János és Társai föllebbezése az előjáróság 11498/1909. számú rendelete ellen. 14. Az 1909. évi november havi és 15. az 1909. évi dec. havi pénztárvizsgálati lelet. 16.—28. Több csongrádi lakos kérelme adófizetési halasztás engedélyezése iránt. 29. A községi husszék kezelésében történt változásról előjárósági jelentés. 30. Palásti János kérelme fuvarozási díjának kiutalása iránt. 31. Kádár Lajos és Justin Imre vállalkozók kérelme a tőlük levont 140 korona kiutalványozása iránt. 32. A főszolgabíró rendelete a Just Gyula utcai óvoda bezáratása tárgyában. 33. A vármegyei kir. tanfelügyelő megkeresése az ipariskolai osztályok párhuzamosítása tárgyában. 34. A csapói ref. egyház kérvénye segélyezése iránt.

— **A gazdasági egyesület zászlója.** Már hosszabb idő óta foglalkozik a Csongrádi Gazdasági Egyesület azon eszmével, hogy az egyesület fellendítése végett, díszes selyem zászlót készítet az egyesület céljaira. A beérkezett ajánlatok 800—1000 korona körül levő összegben állapítják meg a zászló költségeit, melyeket az egyesület részint jótékony célú multságokból, részint a tagsági járulékokból, részint pedig a zászló szegkek értékéből remél beszerezhetni. Az új zászló ünnepélyes felavatása valószínűleg a husvétünnep alatt lesz. Egyébiránt e tárgyban ma délelőtt tartandó választmányi ülés fog érvényesen határozni.

— **Az új fogműterem.** A Csongrádon Justh Gyula-utca 1. szám alatt letelepedett új fogorvost a csongrádi közönség olyan mérvben pártolja, hogy itt tartózkodási idejét meghosszabbította nyolc nappal. Az általa kezelt fogbetegség annyira meg vannak elégedve annak munkájával, hogy a tömeges kérésnek engedett, mikor elhatározta, hogy még néhány napig itt marad. Felhívjuk a közönség figyelmét, hogy akinek fogorvos segítségére van szüksége, használja fel ezt a rövid pár napot.

— **Nyugtázás.** A csongrádi kaszinó Szilveszter estélyén felülizettek: Porubszky József 10 koronát, dr. Boér Antal 8 koronát, dr. Moletz Lajos 3 koronát, Pozsgay N. 2 kor. és Hirschfeld Bertalan 1 koronát, melyekért ezúton mond köszönetet az elnökség.

— **Lehet-e boldog az, akinek rossz a gyomra?** A gyomorbeteg ember, akármilyen kedvező körülmények között él is, boldognak nem érezheti magát. Akit étvágytalanság, gyomorbajból eredő álmatlanság, fejfájás, hányás vérszegénység és görcs bánt, annak megvannak rontva az élet örömei. Igazán szerencse, hogy ezzel a súlyos általános elterjedt bajjal szemben már harminc év óta rendelkezünk egy olyan szerrel, amely a gyomor mindennemű bántalma vagy rendellenes működése ellen gyorsan és radikálisan segít. Ez a szer a Brády-féle gyomorcepek, melynek üvege 80 fillér és kapható minden gyógyszerárban.

— **Táncmultságok.** A csongrádi kereskedők egylete folyó hó 15-én este, a Kaszinó termeiben táncestélyt tart. Belépti díj személyenként 2 korona. A magyar szent korona országai vörös-kereszt egyet csongrádi fiókja pedig folyó hó 22-én fehér estélyt rendez, melyre a belépő díj személyenként 2 kor., családjegy 5 kor. Mindkét multság igen fényes lesz, és azok iránt nagy az érdeklődés.

— **A villanyvilágítás hibáira** vonatkozólag többen panasszal fordultak hozzánk, amelyek tekintetében tudakozódásunkra azon felvilágosítást nyertük illetékes helyen, hogy az előfordult hibák okai az áramfejlesztő telepen, a gépekben vannak. A társulat ugyanis új gépeket szerzett be, amelyeket eddig át sem vett a gyártól, s azok átvétele csak folyó hó 12-én történik meg, ha addig a gyár a gép hibáit kijavítja. Ha a gépek teljesen jók lesznek, akkor a világítás, azt mondja a társulat, kifogástalan fog lenni. Majd meglátjuk.

— **Szép tündérváros az óvoda . . .** Így verselnek a kis óvodás gyermekek. Am ez a vers egy cseppet sem illik a Justh Gyula-utcai óvodára, melynek épülete szégyenére valik Csongrádnak s még a putriban sem ütné meg a mértéket, oly rozzant és életveszélyes állapotban van már évek óta. Végre azonban a hatóság is tudomást vett erről s a főszolgabíróság elrendelte annak bezáratását.

— **Égér mellpasztillái** gyorsan és biztosan hatnak köhögésnél, rekedtségnél és elnyálkásodásnál, felülmúlhatatlanok a torok és légzési szervek működési zavarainál, a gyomrot nem rontják és kitűnő ízűek. Kaphatók minden gyógyszerárban és drogeriában. Doboza 1 K. s 2 K. Próbadohoz 50 fillér. Főraktár Nádor gyógyszerár Budapest, VI. Váci-körút 17.

— **Garázdalkodó legények.** Pénteken délelőtt nagy feltűnést keltett, hogy három csendőr egy sereg paraszt suhancot kísért be a városházára. A suhancok, névszerint Kása János, Hegedűs István, Tösmagi Imre, Kiss Mihály, Deák István, Kiszél Rókus, Palásti Mihály, Felföldi Mihály, Szepesi János, Gulyás Mihály, Busa János, Konez Mátyás, Oláh János, Eszes András, Maszlag Imre, Busa József, id. Molnár János, ifj. Molnár János, Szilaj András, Justin Márton, Góg János, Bagi János, Németh János és Bodák Lajos, nem kevesebbet tettek, mint azt, hogy a vizkeresztől bálból hazafelé menve, a reggeli miséről jövő polgárokat lelékdösték a járdákról, azokra bicskát fogtak, a házak kerítését rugdosták, ablakokat bevettek, sőt még három rendőrt meg is kergettek. A suhancok fel lettek jelentve a hatóságnak s így bizonyára emlékezetes lesz nekik a vizkeresztől bál. — Ugyancsak pénteken Bujáki Rókus és Donka Rókus suhancok a Weisz Márk kereskedése előtt duhajkodtak s e közben leütötték a falról Hirschfeld Bertalan fogorvos kirakatát a fickók fel lettek jelentve botrányos viselkedésükért.

Kiadók és laptulajdonosok: **BOZÓ ÉS JUSTIN.**

Bozó és Justin könyvnyomdája.

BÖRBAJOKAT,

bőrkiütéseket, daganatokat és sebeket, a melyek **vérszegénységből** erednek és nem akarnak gyógyulni, a

Scott-féle csukamájolaj Emulsió

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

szüntet meg a legjobban. A legtisztább alkotórészek, a melyek izletes módon könnyen emészthető krémme egyesítettek a kiváló **SCOTT-féle eljárás által, a**

Scott-féle Emulsió-t

a legkiválóbbá tették és kétségbevonhatatlan hírnevet biztosítottak számára ezeknél a bajoknál.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban.

OOOOOOOOOOOOOO

Eladó ház. Pozsár Józsefnek az Uri-utcában lévő ujonnan épült háza, kedvező feltételek mellett, eladó. El nem kelés esetén azonnal haszonbérbe kiadó. Ertekezhetni lehet vasárnap és ünnepnap nevezett háznál.

Ön szép lesz,

ha Kamilla-Crémet használ! Szép, májfolt, pattanások stb. ellen leghatásosabb a

Kamilla-Créme.

Egy téglal ára 1 koronára.

Kapható Csongrádon egyedüli készítőjénél

LÖW ADOLF

(Balkányi L. utóda) „Megváltó” gyógyszerárban, Székvár-ter.

Értesítés!

Van szerencsém értesíteni a t. (zelepártoló) közönséget, Budapest-berlini tanulmányutamról haza térve megkezdem a zene tanítást. **Jelentkezni lehet Iskola-utca 22. szám.** Kívánatra házhoz is megyek.

Tisztelettel

Deák Tamás tanár.

Kiadó üzlethelyiségek.

Dr. Buk Hermannak piactéri házá al, 3 utcai üzlethelyiség, 1 utcai pince és egy jégverem azonnal kiadó.

Eladó ház. Kátai István Árvíz-utca 31. számú ujonnan épült háza szabadkézből eladó. Ertekezni lehet a tulajdonossal a helyszínen.

Szőlő és rét eladás.

Özv. Kaszanitzky Dénesnének az öreg szőlők dűlőben levő 4 hold szőlője és 5 hold márai réti földje egészben vagy holdanként kárceklázva eladó. Ertekezni lehet a tulajdonossal Szentesi-körút 53 sz. házában.

Hirdetmény.

Közhírré tétetik, hogy azon szülők, rokonok, gyámok vagy felügyelők, kiknek gondjára bízott 12 évesnél fiatalabb gyermekek (a költő felügyelet elmulasztása miatt) a vasuti sine, re köveket raknak, a vasuti átjárók korlátait bányítják vagy beteszik, a vasutjelzőket megfordítva állítják, a vonatokat kövel dobálják s általában hasonló eseményekkel a vasuti közlekedés biztonságát veszélyeztetik — 4 koronából 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, ese leg 10 napig terjedhető elzárással büntetettnek — és ezenkívül az okozott kár megtérítésére köteleztetnek.

Kelt Csongrádon, 1910. évi január hó 1-én.

Solya Gyula
főjegyző.

Nagypál Imre
bíró.

TÖRLEY PEZSGÓ.

Kitűnő arcszépítő szer!

Teljesen ártalmatlan!

A Wiesner-féle „Erika-Créme”

mely pár napi használat után eltünteti szeplőt, sümört, pattanást és mindennemű bőrhibát. 1 téglal 1 korona. „Erika-szappan” ára 50 fillér. Kapható egyedüli a készítőjénél: **Wiesner Lajos** „Szt. Rókus” gyógyszerárban Csongrád, Kossuth-ter.

Hirdetmény.

Az 1884. évi XVII. tvc. 27. §-a alapján közhírré teszem, hogy Mészáros József csongrádi lakos Csongrád községben Szentesi-körút 56. szám alatti hazánál pálinka főző telepet szándékozik felállítani.

Az ez ügyben szükséges helyszíni tárgyalás 1910. évi január hó 15-én fog kérelmező fent-írt lakásán megtartatni.

Felhívatom mindazok, kik a vállalat ellen bíráni oknál fogva kifogást akarnak tenni, hogy kifogásukat legkésőbb a helyszíni tárgyalás alkalmával szóval vagy írásban terjesszék elő, különben a telep, amennyiben közteltekintet akadályul nem szolgálnak, engedélyeztetni fog.

A telep és belső felszerelésének rajza és leírása hivatalos helyiségemben a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Csongrád, 1909. évi december hó 30-án.

Dr. Csúcs s. k.
főszolgabíró.

Hirdetmény.

Csongrád község 1910. évi Országos Gazdasági munkás és cselédsegély pénztár hozzájárulási díjak kivétési lajstroma és főkönyve 1910. év január hó 10-ikétől kezdődőleg 8 napon keresztül, vagyis január 18-ig bezárólag Csongrád község közházánál közszénléré van kitéve.

Ezen kivétel ellen intézett felebbezések január 18-ától számított 15 napon belül, vagyis 1910. év február hó 2-áig a községi előjárásnál benyújthatók, a később benyújtott felebbezések tekintetbe nem vétetnek és hivatalból elutasítatnak.

Ugyanezen alkalommal értesítettnek a munkások, hogy cselédjeik után az 1 K 20 f hozzájárulási díjat mielőbb befizessék, mert, ha kellő időben be nem fizetnek, nemcsak hogy a bal-eset esetén a pénztárból semminemű megtérítésre számot nem tarthatnak, hanem cselédjükhöz illetőleg ezek jogutódainak ugyanolyan összegű segélyt tartoznak sajátjukból megfizetni, mint a minő segélytől ezek a pénztárral szemben elestek.

Csongrád, 1910. január hó 7-én.

Kovács, jegyző.

Értesítés.

Van szerencsém a tisztelt közönséget értesíteni, a hogy Félégyházi-út 7. szám alatt levő

sütő üzletemben

naponta frissen készítek kisgyermek, gyermekágyasok, gyomorbeteg, részére karlsbadi kétszersültet, herkules gyermek kétszersültet, továbbá pozsonyi ánis és piskóta kétszersültet, melyek kávéhoz használva is kitűnők. Ezen kétszersülték nálam, továbbá a helyi gyógyszerárúháznál és nagyobb fűszerüzletekben 10, 20 és 30 filléres csomagokban kaphatók.

A Dányi-féle kétszersült ára különként 2 kor.

Szenkivül megrendelésre készítek graham kenyert, krém szeletet, finom kuglófot, tejes kenyeret, pozsonyi mákos és diós patkót, továbbá gyümölcs kenyert a legpontosabb kiszolgálás mellett.

Kérem a n. é. közönség becses pártfogását.

Kiváló tisztelettel

Dányi János
sütőmester.

Aki kellemes,

egyenletes meleg lakást óhajt,
az rendeljen tűzálló agyagból
... készült cserépkályhát ...

MÁZURÁ VILMOS

cserépkályha, takaréktűzhely, fürdőkád, fertőtlenítő zománczott falburkolat és minden e szakmában vágó munka készítőjénél

Szentesen, a vasútállomás mellett.

Hirdetmény.

Az 1883. évi XXV. törvények rendelkezéséhez képest közhírré tételük, hogy községünkben a koresinai hitel 4 koronában van szabályrendelileg megállapítva. A vendéglősök, koresmárosok és szeszes italokat árusító kereskedők a kiszolgáltatott italok ára fejében ennél nagyobb összeget nem követelhetnek, illetve a bíróságok által az részükre meg nem ítéltető.

Ezen törvény kijátszása céljából kötött zálog és kezességi szerződések semmiek, sőt az a koresmáros, aki ilyen kötelező iratot vagy váltót vesz ilyen célból, kihágást követ el s 30 napig terjedhető elzárással és 400 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettetik.

A törvénynek fent előadott a hitel nagyságára vonatkozó rendelkezése a szállodákban és koresmákban megszállott vendégekkel szemben nem nyer alkalmazást.

Kelt Csongrádon, 1910. évi január hó 1-én.

Sólya Gyula
jegyző.

Nagypál Imre
bíró.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a **Réthy-féle pemetefü cukorkánál.**

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHI-felét kerjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-felét fogadjunk el!

BRÁDI-féle gyomorcsépek
a Máriazell Szűz Mária védjegyvel ellátva.

melyeket Máriazell gyomorcsépeknek nevez a nép, harminc esztendő óta úgy beváltak, hogy nélkülözhetetlenek minden háztartásban. E csépeknek utóérhetetlenül jó hatása van mindennemű gyomorrontás, gyomorgégés, székrekes, fej- és gyomorgöröcsök, hányás, almatlanság, verszegénység s sápkör ellen.

Kapható minden gyógyszerárúháznál. Nagy üveg 1 K 10 f, kis üveg 80 f. Postai szétküldésre megrendelhető Brády K. gyógyszerárúháznál a „Magyar Királyhoz” Bécs, I. Fleischmarkt 1, Depot 241.

Ügyeljünk a védjegyre, mely a Máriazell Sz. Mariát ábrázolja, a vörös színű csomagolásra és aláírásra, mely az oldalt levő kép másolata.

Kiadó üzlethelyiség.

Özv. Király Gergelynének Kossuth Ferenc utca 6. sz. a. házában egy üzlethelyiség 1910. évi január hó 1-től kezdve bérbeadó.

Órajavitás.

Szöllősy Balázs órás értesíti Csongrád város t. közönségét, hogy lakásán: Justh Gyula-utca 4. szám alatt, bármilyen óra és ékszer javítást elvállal olcsó árak mellett.

5500

közjegyzőleg hitelesített bizonyítvány, orvosok és magánosok részéről tanúsítja, hogy a

Kaiser-féle mell-caramellák
a 3 fenyű védjeggyel

köhögést,

rekedtséget, elnyálkásodást, hurutot és számköhögést a legjobban gyógyítja.

Csomagja 20 és 40 fillér, doboz 60 fillér.

Kapható: Barna Henrik, Löw Adolf és Wiesner Lajos urak gyógyszerárúháznál.

Eladó ház.

Faragó János szarvasutcai Mészáros János-féle háza kedvező feltételek mellett eladó. Értekezhetni a tulajdonosnál.

A magyar újságírás szenzációi!**A NAP**

A magyar közönség legkedveltebb lapja.

A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és kérélhetetlen szöszólója.

Főszerkesztő: **BRAUN SÁNDOR**
Felelős szerkesztő: **HACSAK GÉZA**

Naponkint 125.000 példány!

Egy szám: 2 krajcár.

A Nap előfizetési ára:

Egész évre 16.— K | Negyed évre 4.— K
Fél évre 8.— K | Egy hónapra 1.40 K

FIDIBUSZ

A legkitűnőbb magyar élclap!

Páratlan népszerűség!

Remek szöveg! Pompás képek!

Mesésen olcsó!

Egy szám: 6 krajcár.

A Fidibusz előfizetési ára:

Egész évre 6.— K | Negyed évre 1.50 K
Fél évre 3.— K | Egy hónapra —.50 K

Mutatványszámokat küld a kiadóhivatal:

Budapest, VIII. Rökk Szilárd-utca 9.

Óh jaji!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

EGGER MELLPASZTILLÁI

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 kor. és 2 kor. Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR” GYÓGYSZERTÁR
BUDAPEST, VI. Váci-körút 17. sz.

Kapható Csongrádon:
Barna Henrik, Löw Adolf és Wiesner Lajos
gyógyszerárúháznál.

Éljen!

EGGER mellpasztillája csakhamar meggyógyított!